

روزنه

پاسخ ایران به اقدام توهین آمیز آمریکا

● وزارت امور خارجه کشورمان روز گذشته با صدور بیانیه‌ای، تصمیم تبعیض آمیز دولت آمریکا در ایجاد محدودیت سفر به آن کشور را توهینی آشکار به آحاد ملت ایران دانست. به گزارش مرکز دیپلماسی رسانه‌ای وزارت امور خارجه، متن بیانیه به این شرح است:

«تصمیم دولت ایالات متحده در ایجاد محدودیت برای سفر مسلمانان به آمریکا- هرچند به صورت موقت سه‌ماهه - توهینی آشکار به جهان اسلام و به‌ویژه به ملت بزرگ ایران است؛ و علی‌رغم ادعای مقابله با تروریسم و حفظ امنیت مردم آمریکا، به‌عنوان هدیه‌ای بزرگ به افراطیون و حامیان آنها در تاریخ ثبت خواهد شد.

در شرایطی که جامعه جهانی نیازمند گفت‌وگو و تشریک مساعی برای برخورد ریشه‌ای، فراگیر و همه‌جانبه با خشونت و افراطی‌گری است و در زمانی که مجمع عمومی ملل متحد پیشنهاد رئیس‌جمهوری اسلامی ایران برای مشارکت جهانی علیه خشونت و ترور (WAVE) را با اجماع به تصویب رسانده است، اقدام سنجیده‌بدولت آمریکا، با اعمال تبعیض جمعی علیه شهروندان کشورهای اسلامی، شکاف‌ها و گسل‌هایی را که افراطیون تروریست برای سربازگیری و دریافتن جوانان به‌حاشیه‌رانده‌شده از آن استفاده می‌کنند عمیق‌تر می‌کند و زمینه‌های سوءاستفاده برای ترویج خشونت و افراط را تقویت می‌نماید. به‌علاوه در این تصمیم، گزارش‌های نهادهای اطلاعاتی و امنیتی آمریکا و اظهارات قبلی مسئولان کنونی آمریکا که بر نقش دولت آمریکا و متحدین منطقه‌ای آن در ایجاد و گسترش گروه‌های افراطی همچون داعش تاکید می‌کردند، به فراموشی سپرده شده است.

تصمیم دولت ایالات متحده با هدف قراردادن مردم ایران و توهین آشکار به تمامی آحاد این ملت بزرگ، بی‌اساس بودن ادعاهای دیرینه ایالات متحده مبنی‌بر دوستی با مردم علی‌رغم اختلاف با دولت ایران را به نمایش گذاشته و نشان از کینه گروهی در حاکمیت آمریکا و محافل تأثیرگذار داخلی و خارجی آن نسبت به همه ایرانیان در سراسر جهان دارد؛ ایرانیانی که با تکیه بر تمدنی کهن و آیینی سرشار از آموزه‌های انسانی، همواره منادی تعامل سازنده و مقاومت در برابر سلطه‌گر، سلطه‌پذیری و افراط و خشونت بوده‌اند؛ ملت مقاومی که در برابر تروریست‌های افراطی ایستاده و خود از نخستین قربانیان تروریسم سازمان‌یافته بوده است؛ مردم بزرگی که نه‌تنها در هیچ‌یک از عملیات گروه‌های افراطی تروریستی حضور نداشته‌اند، بلکه در همه جوامعی که در آن به‌عنوان دانشمند، دانشجو، بازرگان، مهاجر و جهانگرد سفر نموده و رحل اقامت افکنده‌اند، به‌عنوان یکی از قانون‌مدارترین، فرهیخته‌ترین و موفق‌ترین گروه‌های قومی و ملی شناخته شده و با رفتار و منش شرافت‌مندان و صلح‌جویانه خود نمایندگان افتخارآفرینی از فرهنگ و تمدن ایرانی و اسلامی، در میان سایر ملته‌ها بوده‌اند.

دولت جمهوری اسلامی ایران برای پاسداری از حرمت و شان تمامی آحاد ملت بزرگ ایران در داخل و خارج از کشور، با رصد دقیق آثار کوتاه و میان‌مدت تصمیم دولت ایالات متحده بر اتباع ایران، اقدامات متناسب حقوقی، کنسولی و سیاسی معمول خواهد داشت و ضمن احترام به مردم آمریکا و تمایز میان آنها و سیاست‌های خصمانه دولت ایالات متحده، برای حمایت از حقوق شهروندان خود تا زمان برطرف‌شدن محدودیت‌های توهین‌آمیز ایالات متحده علیه اتباع ایران، اصل عمل متقابل را اجرا می‌کند. به‌منظور نظارت بر اجرای این تصمیم و اتخاذ تدبیرهای مناسب و منطبق با منافع ملی در شرایط ویژه، سازوکاری با حضور دستگاه‌های ذی‌ربط در وزارت امور خارجه ایجاد شده است. هم‌زمان به کلیه نمایندگان‌های سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران را در خارج از کشور دستور داده شده است که تسهیلات کنسولی جهت کلیه اتباع ایرانی که به دلیل این اقدام غیرقانونی دولت آمریکا از بازگشت به محل زندگی، کار و تحصیل خود محروم می‌شوند با اولویت فراهم نمایند.

تصمیم ایرانالامت متحده شامل توقعاتی غیرقانونی، خلاف منطق و مغایر با حقوق بین‌الملل است که به‌ویژه با توجه به فقدان روابط میان دو کشور نمی‌تواند هیچ‌گونه تأثیری بر نحوه رفتار دولت جمهوری اسلامی ایران داشته باشد. لذا هرگونه سوءاستفاده ایالات متحده از این وضعیت جهت تطویل اقدامات تبعیض‌آمیز و ایجاد مزاحمت‌ها علیه اتباع جمهوری اسلامی ایران فاقد هرگونه وجه عرفی و قانونی است.

جمهوری اسلامی ایران همچنین هرگونه تعلل و نقض تعهدات بین‌المللی ایالات متحده وفق قراردادهای دوجانبه و ترتیبات چندجانبه را به دقت بررسی و پیگیری نموده و حق واکنش لازم را برای خود محفوظ می‌دارد.»

politics@sharghdaily.ir

دیپلماسی

کارشناسان در گفت‌وگو با «شرق» دستور ترامپ را بررسی کردند

تلاش برای تحریک ایران به نقض برجام

دونالد ترامپ

واکنش توییت‌ری به دستور ترامپ

حمید ابوطالبی، رئیس دفتر سیاسی رئیس‌جمهور، در واکنش به امضای دستور اجرایی ضد مهاجرت ترامپ در صفحه توییت‌ر خود نوشت: «جناب آقای رئیس‌جمهور آمریکا، ملت ایران نماد هویت و تاریخ آریایی، انسانیت اسلامی، آزادی، آزادگی و انسان‌دوستی است؛ حتما منشور کوش را دیده‌اید؟ ملت ایران ملت کهن و بسیار تمدنی است؛ خشونت و ترور را بر نمی‌تابد و با آن می‌ستیزد؛ حتما انوار مشعشع تمدن و فرهنگ چندهزارساله آن را رؤیت کرده‌اید؟ ملت ایران ملت دینداری است و به زرتشتیت، یهودیت، مسیحیت و اسلام افتخار می‌کند؛ حتما افتخارآفرینی‌های آنها را در تاریخ شنیده‌اید؟ ملت ایران ملت پرغور و پرافتخاری است که نقش او را در تاریخ‌سازی کسی نمی‌تواند انکار کند؛ حتما تاریخ را خوانده‌اید؟ آقای رئیس‌جمهور! به یاد داشته باشید ملت ایران بیش از سه‌هزار سال استوار و سربلند ایستاده است؛ ایرانی را در طول تاریخش هیچ‌کس نتوانسته تحقیر کند.» گفتنی است، حسن روحانی، رئیس‌جمهور کشورمان، نیز با انتشار پیامی در توییت‌ر به تصمیم دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، مبنی بر ساخت دیوار در مرز آمریکا و مکزیک واکنش نشان داد و نوشت: «بیابید به فرهنگ همسایگی کمک کنیم نه اینکه بین ملت‌ها دیوار بکشیم. بیابید فراموش نکنیم برای دیوار برلین چه اتفاقی افتاد.»

فرهنگی و... نقش مهمی در شکوفایی آمریکا داشته‌اند، فرمان ترامپ را مایه تأسف دانست و گفت: «این قانون برای ۹۰ روز تصویب شده است و حتما تبعات منفی بسیاری در افکار عمومی آمریکا و جهان خواهد داشت.»

این تحلیلگر مسائل آمریکا با تاکید بر اینکه آمریکا اساسا بر پایه مهاجرت شکل گرفته است، گفت: «ترامپ که خود یک اسکاتلندی‌زاده است، می‌خواهد مانع مهاجرت به آمریکا شود و این تصمیم برخلاف دموکراسی و اصول قانون اساسی این کشور است و به همین خاطر در بلندمدت نمی‌تواند ادامه پیدا کند. این رویه برای ادامه پیداکردن باید جریان‌اتی را که نقش و جایگاه اساسی در آمریکا دارند هدف قرار بدهد و این به یک چالش جدی برای دولت ترامپ تبدیل خواهد شد.»

او افزود: «این اقدام ترامپ به مبارزه با تروریسم نیز کمکی نخواهد کرد و تنها نتیجه‌ای که دارد، دشمن‌کردن افکار عمومی با ترامپ است.»

محتشمی در پاسخ به این سؤال که با توجه به این تصمیم ترامپ و تلاش برخی از سانورها برای تصویب تحریم‌های جدید علیه ایران، چشم‌انداز سیاست خارجی آمریکا درباره ایران چیست؟ گفت: «روشن است که ایران یکی از اهداف سیاست خارجی ترامپ است و با توجه به رویکردی که پیش‌تر درباره برجام داشت می‌دانیم به کدام سو خواهد رفت. اگر آمریکا و ترامپ نتوانند با برجام آن‌طور که مایل‌اند مقابله کنند حتما از روش‌های دیگری استفاده می‌کنند تا مانع افزایش فعالیت‌های اقتصادی ایران شوند. تلاش

برخی از سناتورهای آمریکایی برای وضع تحریم‌های غیرهسته‌ای جدید نیز در همین راستاست.» او با تاکید بر اینکه ایران باید همه سیاست‌های خود درباره آمریکا را مجددا بررسی کند، گفت: «باید با توجه به شرایط جدید برای هر تصمیم تازه آمریکایی‌ها یک نقشه راه ترسیم کنیم.»

مدیرکل سابق آمریکای وزارت خارجه همچنین گفت: «تصویری که از کنار هم قراردادن این‌گونه رفتارها در آمریکا ترسیم می‌شود، بسیار زشت است و حتما علاوه بر ایران، همه دنیا را به چالش می‌کشد و حتی متحدان آمریکا را نیز تحت‌تأثیر قرار می‌دهد.»

خطر فوری‌تر

ترامپ در این یک هفته رئیس‌جمهوری خود، اقدام مشخصی در ارتباط با ایران انجام نداده است، او آن‌طور که گفته بود درباره توافق هسته‌ای تصمیم تازه‌ای نگرفت و در این فرمان اخیر برای تأمین امنیت آمریکا در قبال تروریست‌ها به طور مشخص و با قید نام، ایران را هدف گرفته است. امیرعلی ابوالفتح، کارشناس مسائل آمریکا، با اشاره به این مسئله، به «شرق» گفت: «این تصمیم ترامپ یک اقدام بی‌سابقه است که براساس آن، شهروندان کشورهای اشاره‌شده بدون چک‌شدن سوابق‌شان، اجازه ورود به آمریکا را پیدا نمی‌کنند. این تصمیم در شرایطی اتخاذ شد که ترامپ مواضع روشنی درباره برجام اتخاذ کرده و حتی آن را بدترین توافق ممکن، خوانده بود. کابینه مدنظر او نیز بارها از همین حرف‌ها زده‌اند.»

او با اشاره به اینکه دولت ترامپ دو، سه ماهی

درباره برجام تصمیم‌گیری با موضع‌گیری نخواهد کرد، گفت: «از آنجایی‌که اوپاما در آخرین روزهای کاری خود در فرمان‌های اجرایی تعلیق تحریم‌های هسته‌ای را علیه ایران تایید کرد؛ تا چند ماه آینده نیازی به بررسی رئیس‌جمهور آمریکا دراین‌باره نیست. از طرفی مسلم است که تلاش‌ها برای اعمال فشار بر ایران در خارج از حوزه هسته‌ای ادامه دارد.»

این تحلیلگر مسائل آمریکا ادامه داد: «آنها امیدوارند مقامات جمهوری اسلامی را مردم ایران از رفتار آمریکایی‌ها خسته، سرخورده و خشمگین شوند و اقداماتی انجام دهند که مسئولیت نقض برجام بر دوش ایرانی‌ها گذاشته شود.»

ابوالفتح با اشاره به تلاش‌های برخی جمهوری‌خواهان برای وضع تحریم‌های جدید علیه ایران، گفت: «این‌گونه اقدامات را می‌شد پیش‌بینی کرد و اکنون نیز هنوز مشخص نیست موفق به تصویب تحریم‌های جدید بشوند یا خیر.»

او درباره فرمان تازه ترامپ، توضیح داد: «براساس این فرمان، تنها کسانی ویزا دریافت می‌کنند که دولت‌های متبوع آنها، اطلاعات مدنظر دستگاه‌های امنیتی آمریکا را ارائه کنند. به اضافه اینکه براساس این مصوبه، رئیس‌جمهور درباره کشورهایی که از ارائه این اطلاعات خودداری کنند، تصمیم‌گیری خواهد کرد. به عبارتی، کشورهایی که با آمریکا در این زمینه همکاری نکنند، مشمول مجازات‌هایی می‌شوند که هنوز مشخص نیست.» به گفته این تحلیلگر مسائل آمریکا، مسکلم است جمهوری اسلامی ایران در این راستا با آمریکا همکاری نخواهد داشت؛ بنابراین محدودیت‌های صدور ویزا بیش از دیگران مشمول اتباع ایرانی خواهد شد.

ابوالفتح با اشاره به اینکه خروج رسمی و نقض برجام تبعات زیادی برای آمریکایی‌ها دارد، گفت: «به همین‌خاطر بر مسائل غیرهسته‌ای مانند حقوق بشر، تروریسم، برنامه موشکی و... تمرکز کرده و امیدوار هستند ایران دست به اقدامات متقابل بزند.»

او با تاکید بر اینکه ایران باید واکنشی مناسب به هر اقدامی از سوی آمریکایی‌ها داشته باشد، گفت: «باید دقت کنیم این واکنش‌ها، خارج از کنترل نهادهای مسئول نباشد و آمریکا موفق نشود فرایند را به سمت نقض برجام از طرف ایران سوق دهند.» او افزود: «اینکه پاسخ مناسب از سوی ایران چیست نیاز به بررسی‌های حقوقی دقیق دارد؛ اما مسئله مهم این است که واکنش احساسی نشان ندهیم و نهادهای عالی نظام دراین‌باره با بررسی دقیق تصمیم‌گیری کنند.»

ابوالفتح با تاکید بر اینکه «باید مراقب باشیم تا در دام آمریکایی‌ها نیفتیم»، گفت: «خطر فوری‌تر از نقض برجام از سوی آمریکا، این است که موفق شوند ما را تحریک کرده و به سوی نقض برجام ببرند.»

آن‌طور که کارشناسان و تحلیلگران مسائل بین‌الملل می‌گویند، دونالد ترامپ و همکارانش در دولت جدید آمریکایی تلاش‌های خود را برای اعمال فشار بر ایران آغاز کرده‌اند؛ اما از آنجاکه می‌دانند ورود به مسئله برجام به‌عنوان یک پیمان بین‌المللی چندجانبه، برایشان هزینه گزافی خواهد داشت، راه میان‌بری انتخاب کرده و تلاش می‌کنند هم از برجام خلاص شوند و هم هزینه این کار را به ایران تحمیل کنند.

کوتاه دیپلماسی

گفت‌وگوی تلفنی ظریف ولاوروف

● **ایرنا:** محمدجواد ظریف و سرگنی لاوروف وزیران خارجه ایران و روسیه در مذاکره تلفنی درباره روند حل‌وفصل مسائل سوریه گفت‌وگو کرده و نتایج نشست آستانه را که به ابتکار تهران، مسکو و آنکارا برگزار شد، عالی ارزیابی کردند. وزارت امور خارجه روسیه اعلام کرد: دو طرف نتایج نشست دوروزه سوریه را که سه‌شنبه گذشته در پایتخت قزاقستان پایان یافت و افزون بر هیئت‌های ایران، روسیه و ترکیه، استقفا دی‌مبستورا نماینده دبیرکل سازمان ملل در امور سوریه و یک ناظر از آمریکا در آن شرکت داشتند، عالی و ارزشمند توصیف کردند.

وزیران خارجه ایران و روسیه در این مذاکره خاطرنشان کردند که نشست آستانه میدان مؤثری برای گفت‌وگوهای مستقیم بین دولت سوریه و نمایندگان گروه‌های مسلح مخالف برای تقویت و تثبیت آتش‌بس و برقراری صلح و آرامش در این کشور بود.

در این گفت‌وگو همچنین بر آمادگی تهران و مسکو برای استفاده از تجربه به‌دست‌آمده و نتیجه موفق مذاکرات آستانه برای تسریع در انجام اقدام‌ها برای حل سیاسی بحران سوریه مطابق قطع‌نامه ۲۲۵۴ شورای امنیت تاکید کردند و وزیران خارجه دو کشور همچنین توافق کردند به تشریک مساعی و هم‌گرایی برای کمک به حل‌وفصل مناقشه سوریه ادامه دهند.

جمهوری اسلامی ایران قدرتی بالنده است

● **مرکز دیپلماسی** رسانه‌ای وزارت امور خارجه؛ محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان دیروز در گردهمایی مدیران روابط عمومی سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی که به میزبانی وزارت امور خارجه و با حضور اعضای شورای هماهنگی اطلاع‌رسانی دولت برگزار شد، عوامل معنایی قدرت را مهم‌ترین مؤلفه قدرت واقعی ایران دانست و گفت: «اصطلاح قدرت معنایی، برابر قدرتی مادری است و مؤلفه‌هایی نظیر تکیه بر مردم، مقاومت آنها و استقلال‌طلبی، نمونه‌های بارز تاکید بر عوامل معنایی قدرت است که قدرت واقعی جمهوری اسلامی ایران را شکل می‌دهد.» او با اشاره به برداشت‌های مختلف از قدرت سخت و قدرت معنایی، جمهوری اسلامی ایران را قدرتی بالنده و در حال ظهور توصیف کرد و افزود: «باید مراقب باشیم تا نفوذ و قدرت ایران که در بیش از سه دهه براساس همین مؤلفه‌های معنایی ایجاد و تقویت شده است، حفظ شود و در این مسیر دیپلماسی عمومی نقش مهمی ایفا می‌کند.» ظریف با اشاره به نقش ارتباطات به‌عنوان عامل قدرت و نقشی که شبکه‌های مجازی ایران که در بیش از سه دهه براساس همین مؤلفه‌های معنایی ایجاد و تقویت شده است، حفظ شود و در این مسیر دیپلماسی عمومی نقش مهمی ایفا می‌کند.»

ظریف با اشاره به نقش ارتباطات به‌عنوان عامل قدرت و نقشی که شبکه‌های مجازی می‌توانند در این مسیر ایفا کنند، دایره فراگیری مخاطبان در رویداد‌های امروز را دایره‌ای جهانی خواند و افزود: «درحال‌حاضر ارتباطات از انحصار خارج شده است؛ به‌طوری‌که در یک سخنرانی در یک مسجد یا در بانک جهانی یا در نشست‌ی بین‌المللی، دیگر قادر به انتخاب مخاطب نیستیم و هم‌زمان همه دنیا مخاطب ما هستند و این مسئله وضعیت پیام‌رسانی را حساس کرده است.»

رئیس دستگاه دیپلماسی ضمن توضیح حساسیت‌ها با توجه به منافع ملی کشورمان

گفت: «این شرایط حساس به نحوی است که اگرچه امکان انتقال دیدگاه را در دایره‌ای جهانی به شما می‌دهد اما هم‌زمان، این انتقال باید به نحوی باشد که مخاطبان گوناگون بتوانند همان مفهومی را که مدنظر شماست، برداشت کنند و این نیاز به رعایت حداقل‌هایی از منافع و مصالح ملی دارد و بسیار حائز اهمیت است.»

آغاز تزریق گاز UF6

به ساتنر فیزوژهای IR8

● **ایلنا:** پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان انرژی اتمی در بیانیه‌ای از آغاز تزریق گاز UF6 به ساتنر فیزوژهای IR8 خبر داد. در این بیانیه آمده است: «این مرحله مهم در تحقیق و توسعه غنی‌سازی در راستای رهنمودهای مقام معظم رهبری مبنی بر ادامه بدون محدودیت تحقیق و توسعه و براساس حقوق و تعهدات کشورمان در چارچوب برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) صورت می‌گیرد.»

بیانیه مذکور می‌افزاید: «ساتنر فیزوژهای IR-8 یکی از پیشرفته‌ترین ساتنر فیزوژهای طراحی و ساخته‌شده به وسیله دانشمندان کشورمان است که آزمایش‌های مکانیکی خود را در سه سال گذشته با موفقیت پشت سر گذاشته است، ظرفیت غنی‌سازی این ماشین حدود ۲۰ برابر ظرفیت ساتنر فیزوژهای نسل اول IR-1 است که هم‌اکنون در حال تولید هستند.»